

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Инжењерски менаџмент у агробизнису
Назив предмета: Стратешки менаџмент у агробизнису
Наставник: Радивој В. Продановић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је да студентима пружи напредна знања из области стратешког менаџмента, са посебним освртом на специфичности агробизнис сектора. Циљ је оспособити студенте да критички анализирају окружење агробизниса, формулишу, имплементирају и евалуирају пословне стратегије на нивоу пољопривредних газдинстава, агропредузећа и ширег агросектора. Посебан акценат стављен је на функције менаџмента у контексту одрживог и конкурентног развоја агробизниса у условима ризика, неизвесности и динамичног тржишног окружења.
Исход предмета Након положеног испита студент ће бити оспособљен да: - дефинише основне појмове и улогу стратешког менаџмента у агробизнису, као и да разликује његове основне функције. - објашњава основне типове стратегија и уме да их повезује са специфичностима агробизниса, уз разумевање утицаја унутрашњих и спољашњих фактора. - примењује основне инструменте стратешке анализе и уме да састави једноставан модел планирања или организације у агропредузећу. - критички анализира стратешке опције агробизнис система, интегрише све функције стратешког менаџмента и повезује их са циљевима пословања и одрживости. - самостално формулише, спроводи и оцењује стратешке моделе за агропривреду у контексту глобалних и локалних изазова, прилагођавајући их условима тржишта и аграрне политике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Увод у стратешки менаџмент у агробизнису: Разликовање оперативног и стратешког менаџмента; Специфичности агробизнис сектора - од примарне производње до агроиндустрије; Улога стратешког менаџмента у условима нестабилности тржишта, ресурса и аграрне политике. - Макро ниво агроменаџмента и аграрна политика: Институционални оквир и аграрна политика (национална и ЕУ); Веза агробизниса са руралним развојем и еколошким изазовима; Анализа окружења: PESTEL анализа у агросектору; Геоекономски утицаји и глобални трендови у производњи и трговини храном. - Планирање у агробизнису: Стратешко планирање: визија, мисија, циљеви, ресурси; SWOT анализа агропредузећа; Избор стратегија: стратегије раста, одрживости, диференцијације, алтернативна стратегија; Пословно планирање у пољопривредном предузећу и на фармерском газдинству. - Организовање агробизнис система: Дизајнирање организационе структуре пољопривредног предузећа у функцији реализације стратегије раста и развоја; Улога логистике и вредносног ланца у агробизнису; Интерорганизациона повезивања: кластери, задруге, вертикална интеграција; Улога савремене технологије и дигитализације у организацији пољопривредне производње и дистрибуцији пољопривредно-прехрамбених производа. - Liderство (вођење) у агробизнису: Савремени концепти лидерства у руралном и аграрном окружењу; Мотивација запослених за останак на селу и рад у пољопривредним предузећима; Улога комуникације у стратешком управљању људским ресурсима; Управљање променама и иновацијама у агросектору. - Контрола и евалуација стратегија: Мерење пословних резултата у агробизнису; Кључни показатељи учинка (KPI) у производњи, преради и продаји; Финансијска анализа, праћење трошкова, контрола квалитета и индикатори одрживости; Контролне функције и корективне стратегије у аграрном систему. - Избор и имплементација стратегија на нивоу газдинства / пољопривредног предузећа: Case study: стратегије у млекарству, ратарству, воћарству, прехранбеној индустрији; Примери из праксе: корпоративне стратегије и ЛПП модели у агробизнису; Симулирање и процена стратегија у реалним агросценаријима. - Стратешки менаџмент у контексту одрживог агробизниса: ESG стандарди, циркуларна економија и зелене стратегије; Унапређење конкурентности уз поштовање принципа одрживог развоја; Интеграција агроекономских, еколошких и социјалних параметара у стратегије.

Практична настава Дискусије и увежбавање градива са предавања. Практични модели управљања и њихова апликација, конципирање стратешког плана са студијом економске оправданости. Анализе примера из пословне праксе, презентација семинарског рада.					
Литература Обавезна: Паројчић, Д. (2025). <i>Стратегијски менаџмент</i> . Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад. Бабовић, Ј., Радојевић, В. (2008). <i>Менаџмент</i> , Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад. Бабовић, Ј., Продановић, Р. (2010). <i>Менаџмент у агробизнису - практикум</i> , Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад. Допунска: Новковић, Н., Вукелић, Н. (2020). <i>Агроменаџмент</i> , Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад. Љутић, Б., Schneeberger, K., Osburn, D. (2015). <i>Модерни агробизнис менаџмент</i> , Економски институт, Београд. Chen, C. C., Yueh, H. P., & Liang, C. (2016). Strategic management of agribusiness: Determinants and trends. <i>Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation</i> , 12 (4), 69-90. Nuthall, P. L. (2023). <i>Farm Business Management: The Strategic Farmer</i> . CABI. Foltz, J. C., Yeager, E. A., Brewer, B. E., Barnard, F. L. (2020). <i>Agribusiness management</i> (6 th ed.), Routledge.					
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2x15=30			
		Практична настава: 3x15=45			
Методе извођења наставе Успостављање непосредног контакта студент – професор, усмена излагања, дискусија, тимски рад / креативне радионице, интерактивна настава, мултимедијалне презентације, консултације, менторски рад са студентима код израде семинарских радова.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена		
активност у току предавања	5	писмени испит	/		
активност на вежбама	5	усмени испит	50		
колоквијум-и	20				
семинарски рад	20				